

Infoblad för Skäggagam (*Pogona vitticeps*) Enligt Djurskyddsmyndighetens regler.

URSPRUNG och SKÄGGAGAMER SOM SÄLLSKAPSDJUR

Skäggamen är en mycket omtyckt ödla som blir tam och trevlig. De kan leva upp till 20 år så köpet bör vara väl genomtänkt. Det är viktigt att lägga mycket energi på att sköta ödlan korrekt, eftersom det kan dröja många månader, ibland år, innan de negativa effekterna av felaktig skötsel visar sig.

Det svenska namnet kommer av att de kan spänna upp halsskinnet och taggarna samtidigt som de blir svarta på halsen och har munnen öppen för att förstärka det farliga intrycket. Eftersom de är helt harmlösa behöver de uppvisningen för att skydda sig emot rovdjur. De blir 35-50 cm långa som fullvuxna.

I naturen lever de i heta, torra, klippiga halvökenområden i Australien och på Nya Guinea. De är duktiga att klättra i buskar och på klippor. De solar på klippor och trädgrenar på morgon och eftermiddag samt tillbringar den varmaste delen av dagen i grottor och hålor i marken. Hanar kan vara aggressiva mot varandra så håll dem ensamma, i par eller i grupp med en hane och flera honor tillsammans.

Barns naturliga djurkontakt utvecklar deras förmåga att sätta sig in i andras känslor, önskingar och behov. De växer i lagom takt med uppgiften att kunna ta hand om sin vän, men glöm inte att det alltid en vuxen som har slutligt ansvar för skötsel, utfodring och att djuret får bästa möjliga levnadsvillkor.

TERRARIET, HYGIEN och SKÖTSEL

Till en vuxen skäggagam eller ett par (beroende på dess vuxenstorlek) bör terrariet vara minst 150x50x50 cm. Trängsel kan leda till aggressioner och stress när det underlägsna djuret inte har någon plats att fly undan till. Stress i alla former kan orsaka aptitlöshet och sjukdomar. Om du håller dem i grupp och det är någon ödla som blir dålig, vägrar att äta eller stannar i tillväxt måste du separera dem, den kan vara stressad av de andra. Det är dock bara en av möjliga orsaker, tveka aldrig att ta den till en veterinär eller fråga oss om råd om du är orolig. Ju tidigare de får hjälp ju större är chansen att problemet löses.

Det vanligaste underlaget är någon typ av sand, eftersom de tycker om att gräva, en del individer kan få för sig att äta av sanden som då kan orsaka förstoppning. Misstänker man detta kan papper eller reptilmatta användas. Använd inte kattsand eftersom det är uttorkande på huden och kan skada dem.

Det bör finnas tillgång till klättrergrenar, korkbark och stenar så de kan klättra och gömma sig. Det bör finnas flera gömställen både på den svala och på den varma sidan, minst ett på var sida/djur. Det är mycket dekorativt att inreda med plastväxter eller levande växter som passar in i miljön. Se så att de inte är giftiga arter eftersom ödlorna kanske äter lite av växterna.

Luffuktigheten till skäggagamer behöver inte vara så hög, att spraya sparsamt i terrariet på morgonen räcker. De dricker också gärna när det rinner droppar från inredningen. De kan vilja bada i sin vattenskål, men oftast inte.

Terrariet måste hela tiden hållas rent och torrt. Ta bort avföring, urin och matrester varje dag och all inredning som smutsas ner ska rengöras eller bytas ut. Underlaget i terrariet bör successivt bytas ut så att det hela tiden håller sig fräscht. Desinfektera inredningen, mat och vattenskålar c:a en gång i månaden t.ex. med 0,2% klorhexidin. Grovrengör hela terrariet på samma sätt minst 2-3 gånger om året. Det är mycket viktigt eftersom om bakterier ansamlas från avföring och matrester kan det göra din ödla sjuk.

För att minska ömsningsproblem kan du göra om något av gömställena, t.ex. en liten keramikgrotta till en fuktighetslåda. Det är ett bra sätt att ge ökad fukt, utan att fukta ner hela terrariet. Använd mossor, vermiculit eller en svamp i botten som behåller fukten. Testa olika placeringar, normalt c:a ½ bottenytan på lådan över en värmekälla brukar vara lagom varmt. En del använder dessa fuktiga platser i timmar åt gången för att sedan inte vara där på lång tid. Huvudsaken är att de får möjligheten.

Belysningen är ofta någonting som ägnas för lite tid på då man sätter upp sitt första terrarium. För reptiler är kontrollerat ljus och värme lika viktigt som bra foder eftersom de inte själva kan reglera sin kroppstemperatur. Både ljus- och värmekällor bör regleras av en timer, det är lätt att glömma bort att sätta på eller stänga av vid rätt tider. Även om de lever ökenliknande klimat bör terrariet vara väl justerat och inte alltför varmt. Variera temperaturen på olika platser i terrariet mellan 24-30 grader. Använd t.ex. en värmematta eller en värmekabel under 1/3-1/2 bottenytan för att ge värme i kombination med en värmelampa som ger extra varma solplatser med runt 40-45 grader. Kontrollera med en termometer att temperaturen är lagom. Har du flera djur i terrariet behövs flera solplatser.

ARKEN ZOO

VI ÄLSKAR DJUR.

Se noggrant till så att de inte kan bränna sig på lamporna. På natten kan all värme vara avstängd så temperaturen sjunker till rumstemperatur. Lämpligt är att hålla en dag och nattcykel på c:a 12/12 timmar.

De behöver även regelbunden UV-strålning. UVA-strålning behövs som aptitstimulerare och för att bära fram UVB-strålning. Den i sin tur krävs för att kunna bilda vitamin D3 i huden. Vitamin D3 gör att djuret kan tillgodogöra sig kalcium från fodret, som i sin tur behövs för att skelettet ska byggas upp normalt. Man ska tänka på att efter en tids användning av UV-lysrör tappar röret i styrka, så du bör byta ut rören varje år för att vara säker på att strålningen blir tillräcklig för djuret. Ha lysrören tända 12-14 timmar på sommaren och 10-12 timmar på vintern (utom under dvalan), max 50cm från djuret. Tänk på att UV-ljus inte går igenom glas. Om UV-ljuset är tillräckligt ser du att ödlan får en helt annan färg, blir mer aktiv och äter bättre.

På sommaren när det är tillräckligt varmt ute kan Du med fördel ta ut Din ödla i en specialele eller låta den vara i en utebur –inget lysrör kan ersätta riktigt solljus!

FODER

Skäggagamen är allätare och som riktigt små äter de nästan bara levande foder för att sedan, ju äldre djuret blir, övergå till övervägande del vegetabilier. Födan består av olika insekter som t.ex. syrsor, zoophobas, mjölmask och rosenbaggs-larver samt frukt & grönt. Fullvuxna djur kan även äta pinkies (musungar). Mata inte med bytesdjur som är större än 2/3 av skäggagamens huvud. Vuxna djur utfodras med insekter 2-3 gånger/vecka och ungar dagligen. Mörkgröna bladiga grönsaker som t.ex. romansallad, kinakål, spenat, persilja, och broccoli utgör basen i den dagliga salladsblandningen. Berika allt foder med kalk och vitamintillskott. Ett bra komplement till insekterna och grönsakerna är helfoderpellets som jämt bör finnas i en skål i terrariet. Ödlan ska alltid ha tillgång till rent vatten i en stor skål.

Felaktig och ensidig utfodring med framför allt brist på kalk i födan, är en av de vanligaste anledningarna till sjukdom hos skäggagamer. Läs mer på vår hemsida om vilka olika grönsaker, örter och frukter du kan göra en näringsriktig blandning av till dem.

HÄLSA, SKÖTSEL, DVALA och UPPFÖDNING

Titta ofta över punkterna på besiktningssbladet, så har du en checklista för att se att de mår bra! De är normalt mycket friska och tåliga små djur. De största hälsoproblemen kommer från att de bli tappade i golvet eller utfodras fel. Var noggrann med att de inte verkar slöa och äter dåligt och går ner i vikt. De kan bli dåliga snabbt så vänta inte med att kontakta oss och sedan en veterinär. Fånga dem aldrig i svansen, den kan lätt gå av. Du kan bada dem ett par gånger i veckan för att stimulera de att dricka och underlätta ömsning. Många passar dessutom på att bajsas då de badar, vilket gör renhållningen i terrariet enklare.

Du känner igen hanen på hans femoralporer samt utvidgningen på svansroten runt hemipenis, hanen är också större och kraftigare. De brukar bli könsmogna vid ca 1-2års ålder. Under brunstperioden brukar hanen blir mörkare i färgen. För att föda upp ungar är det en del punkter som man behöver lära sig. Läs på mer innan du bestämmer dig för att stimulera djuren till parning. I korta drag brukar man förbereda och stimulera djuren genom dvalning –vintervila, om de parar sig och honan lägger ägg läggs i en äggkläckare med lämplig miljö, äggen kläcks efter 56-116 dygn beroende på temperatur mellan 26-31 grader

FÖRSTA TIDEN HEMMA

Kontrollera än en gång att miljön i terrariet stämmer för djuret och låt de få vara ifred och undersöka sin nya miljö de första dagarna. Det är lätt att bli lite förstoppad om man blivit lite kall under hemtransporten, bada de då gärna och kontrollera att de gör ifrån sig som de ska. För om det inte vill komma något i "den ena änden" vill de knappast fylla på med mer mat i "den andra änden". Alltså kan matvägran vara ett tecken på förstoppning eller stress i sin nya miljö. Om den inte äter och gör ifrån sig som den bör inom en vecka, tveka inte att kontakta oss. Vi vill ju att den ska må bra och inte riskera att bli sjuk i onödan.

TILL SIST...

Vi hoppas att du kommer att trivas med ditt nya husdjur! Alla tillbehör du behöver finns här hos oss och inköpslistan som medföljer i din djurmapp ger dig råd kring vad som behövs vid köpet och efterhand.

Har du de minsta frågor eller funderingar tveka inte att höra av dig till oss. Vi hjälper dig givetvis både före, under, och lika självklart efter köpet så att allt blir så bra som möjligt!

ARKEN ZOO

VI ÄLSKAR DJUR.